

Вплив прикладних видів спорту на формування фізичного розвитку співробітників силових структур

Панченко К.Д.

*Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ НЮУ
імені Ярослава Мудрого*

Анотація. Військово-прикладні види спорту є фундаментом для фізичного розвитку співробітників силових структур, тож, мають неабиякий вплив на підвищення рівня фізичної підготовки, стан здоров'я, змугу відповідати стандартам та нормам щодо стану фізичної розвиненості військовослужбовця. Але дуже гостро стоїть проблема масовості високого рівня фізичної підготовленості у практичних підрозділах, яку запропоновано вирішити за допомогою розробки дієвого та мотивувального змагального методу.

Ключові слова: військово-прикладні види спорту; фізичний рівень; військовослужбовці; курсанти; самозахист.

Згідно із статтею 30 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 року №3808-ХІІ щодо фізичної підготовки у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, у правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах, саме фізична підготовка є складовою частиною усього навчання курсантів та підвищення рівня професійної підготовки особового складу. Співробітник спеціальної служби має бути забезпечений усіма необхідними засобами для здобуття належного рівня фізичної підготовки відповідно до особливостей проходження служби та поставлених перед підрозділом завдань.

Військово-прикладні види спорту – це комплекс вправ, взятих з окремих видів спорту, наприклад, з легкої атлетики, лижного спорту, плавання, бойового мистецтва, вогневої підготовки, важкої атлетики. Поєднання цих різновидів дає змогу всебічно забезпечувати військовослужбовців знаннями, навичками, вміннями з такої дисципліни як фізичне виховання.

Для співробітників силових структур вочевидь є обов'язковим бути більш фізично розвиненими за пересічних громадян, так як вони повинні усвідомлювати, що від рівня фізичної підготовки кожного з бійців будь-якого силового підрозділу залежить безпека та життя громадян (Евтушов, 2013).

Фізичне виховання складається не тільки з практичних занять та складання нормативів, а й з теоретичних знань, фізичної підготовки, тактичної підготовки, технічної підготовки, психологічної підготовки та комплексного удосконалення, яке спрямоване на дотримання специфічних принципів спортивного тренування, таких як: єдність загальної та спеціальної підготовки, розроблена динаміка навантажень, циклічність тренувального процесу,

тенденція до максимальних навантажень, поглиблена спеціалізація та індивідуалізація (Козіброцький, 2002; Круцевич, 1996). Розуміючи майбутні дії злочинця, прогнозуючи його удари, можна швидко зреагувати та, проаналізувавши ситуацію, миттєво розробити план дій, які швидко знешкоднують противника. Військовослужбовці та співробітники інших спеціальних служб мають бути на крок попереду, тому уникнення від тренувань на витривалість, вивчення бойових мистецтв, розвитку спринтерських навичок може призвести до сумних наслідків: підвищення рівня злочинності внаслідок непрофесійної фізичної підготовки правоохоронців під час затримання, неефективної діяльності співробітників силових структур щодо захисту громадян. Кожен з неврахованих факторів може грати вирішальну роль під час виконання службових завдань силового характеру. Отже, ігнорування якісної професійної фізичної підготовки у підрозділах може звести до безглуздості існування спеціальних підрозділів, направлених на вирішення складних завдань й на більш високому рівні (Евтушов, 2013).

В існуючій системі професійно-прикладної фізичної підготовки співробітників силових структур не приділено достатньої уваги змагальній діяльності як складової цієї системи. Звісно, в Україні систематично проводять спартакіади та змагання з професійно-прикладних видів спорту (з боротьби самбо, кросу, стрільби з бойової зброї, офіцерського триборства, гирьового спорту тощо). Як правило, участь у змаганнях приймає незначний відсоток від загальної кількості співробітників звичайного практичного підрозділу. Це, як правило, ті співробітники, які ще в минулому активно займалися спортом. Тобто фізична підготовленість співробітників звичайного практичного підрозділу зводиться до необхідності виконання контрольних нормативів та обмежується нетривалими та непостійними фізичними навантаженнями, що, з точки зору спортивного вдосконалення співробітника силової структури не є ефективним (Евтушов, 2013).

Таким чином, для удосконалення фізичного рівня співробітників силових структур слід розробити та використовувати на практиці змагальний метод, який мотивуватиме військовослужбовців на перемогу та більш детальне вивчення бойових мистецтв зокрема та інших спортивних напрямів взагалі. Потрібно робити акцент на проблемі масовості серед співробітників не тільки фізичної культури, а й спорту також.

У системі професійно-прикладної фізичної підготовки співробітників силових структур визначальним є саме початковий етап навчання, під час якого закладається фундамент для подальшого розвитку базової техніки прийомів єдиноборств. З перших занять курсанти мають бути підготовлені до ефективного фізичного та морально-психологічного протистояння негативним впливам. Вихованню необхідних якостей та рис характеру сприяє створення у колективі змагальної атмосфери здорової конкуренції та суперництва (Евтушов, 2013).

Однією з проблем організації учбово-тренувального процесу курсантів на початковому етапі є те, що більшість з них не мала практики регулярних фізично-спортивних занять, та відповідного необхідного рівня підготовленості для успішного засвоєння учбового матеріалу. Задля усунення даної проблеми слід проводити більше додаткових занять, під час яких основна увага буде приділятися вдосконаленню специфічних якостей рухів та навичок, які сприяють вдалому оволодінню прийомами єдиноборств (Евтушов, 2013).

Розробка чіткої моделі учбово-тренувального процесу курсантів та співробітників силових структур протягом всього періоду навчання та служби, який включає в себе всі форми та види занять з фізичної підготовки, а також систему змагань, в тому числі як об'єктивну форму контролю практичних навичок, дозволить позитивно впливати на загальний рівень професійно-прикладної підготовленості військовослужбовців.

Основи самозахисту на заняттях з фізичної культури у вищих навчальних закладах відіграють важливу роль у становленні характеру та фізичної підготовленості майбутнього співробітника.

Отже, військово-прикладні види спорту є фундаментом для фізичного розвитку співробітників силових структур, тож, мають неабиякий вплив на підвищення рівня фізичної підготовки, стан здоров'я, змогу відповідати стандартам та нормам щодо стану фізичної розвиненості військовослужбовця. Це є запорукою уникнення величезних втрат в силових структурах, поліпшення рівня роботи, створення сприятливих умов для виконання своїх безпосередніх службових обов'язків.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Козіброцький С. П. (2002). Програмно-нормативні основи фізичного виховання студентів. (Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. виховання і спорту). Луцьк, Україна.
- Круцевич Т. Ю. (1996). Сучасні підходи до формувань фізкультурних занять студентів ВУЗів. *Фізкультурна освіта: шляхи і напрямки її розвитку в сучасних умовах*, 63-69.
- Евтушов Ф. М. (2013). Особенности организации и проведения внеурочных занятий по дисциплине «Специальная физическая подготовка» с курсантами высших учебных заведений МВД Украины. *Физическое воспитание студентов*, 23-30.

Відомості про автора:

Панченко Карина Дмитрівна – курсант 1-го курсу
Інститут підготовки юридичних кадрів для СБУ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
E-mail: karina_panchenko@meta.ua

Надійшла до редакції 10.12.2019 р.